

HARTFALEN

slecht pompend hart

Een gezond hart pompt genoeg bloed rond om je spieren en organen goed te laten werken. Bij hartfalen pompt het hart niet genoeg bloed rond. Een slecht pompend hart geeft klachten. Vaak worden de klachten langzaam erger en werkt de behandeling steeds minder goed. In de laatste levensfase is het doel om de klachten te verminderen en minder om het leven te verlengen.

Zorg in de palliatieve fase

KLACHTEN

**Slaapproblemen
Vermoeid**

Hartfalen wordt veroorzaakt door:

- Hartinfarct
- Hoge bloeddruk
- Hartritmestoornis
- Hartspierziekte
- Hartklepaandoening

Andere oorzaken van hartfalen:

- Nierproblemen
- Overmatig alcohol- en drugsgebruik
- Na chemotherapie of bestraling
- Door sommige longziekten
- Infectie van het buikvlies
- Eiwittekort

Algemeen:

- Komt iets vaker voor bij vrouwen dan bij mannen
- Hartfalen is niet te genezen. De meeste mensen krijgen langzaam steeds meer klachten.
- Bij hartfalen is het lastig te voorspellen hoe lang je nog leeft

Benauwd of kortademig:

Eerst bij inspanning, maar later ook in rust
Kan toenemen bij plat liggen

KLACHTEN

Vaker naar de wc
(vooral in de nacht)

Klachten behandelen:

- Plaspillen
- Bloeddrukverlagers
- Steunkousen of zwachtelen van de benen
- Een kastje (ICD/CRTD) bij het hart (helpt niet bij iedereen). Wanneer op korte termijn overlijden wordt verwacht, wordt dit kastje weer uitgezet.
- In sommige gevallen een nieuwe hartklep

**Dikke enkels
en voeten**

KLACHTEN

- Benaauwdheid onderdrukken met morfine
- Minder vocht drinken of eten (vochtbeperking)
- Minder zout eten
- Benen omhoog leggen

**Toename gewicht
en uiteindelijk juist
afname gewicht**

KLACHTEN

Wat kan ik zelf doen?

- Vertel je naasten en zorgverleners waar jij je zorgen over maakt. Ze kunnen je steunen en zorgverleners kunnen meer informatie geven.
- Vertel je wensen over de laatste levensfase